

ДІЛО

Видавничі Спільноти „Діло“.

Виходить щодня рано
кім поїздів.

РЕДАНЦІЯ

І АДМІНІСТРАЦІЯ:

Львів, Римон 18, II. пов.

Кonto пошт. № 26.728.

Адреса тел. „Діло—Львів“.

Число телефону 261.

Рухомість
реклама не засорює.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:

зіскую . . . . . 270 K.

чвертьрічно . . . . . 8 —

піврічно . . . . . 16 —

дворічно . . . . . 32 —

у Львові (без доставки):

зіскую . . . . . 240 K.

чвертьрічно . . . . . 7 —

піврічно . . . . . 14 —

дворічно . . . . . 28 —

За заміну адреси

платити см 60 c.

ЦІНА ЧТЕВОДІЛІВ.

Стартова ціна 100, зменшена на 40, а після цього на 50, в результаті чого вона становить 10 K. Платити за книгу 1 залучені 1 K.

Некромантія стоять 1 K.

Стахогномонія за окремими

уточненнями.

Одно з архівних літератур

у Львові 1 K.

за прецізій 1 K.

Начальний редактор: д-р Василь Панайко.

мислові; численно була заступлена висша бюрократія німецька й польська.

Дискусію розпочав пос. Левенштайн, який тарався гладкістю затерти вражене різкого виступу референта Гальбана. Він поясняв, що польською програмою буде не утворене польської держави і відокремлення Галичини, тільки з'єднене королівством І Галичини під габсбурським скіптом. Відокремлене Галичине стало актуальним наслідком актів 4. падіння 1916, які рішили польську справу інакше, ніж сього бажали собі австрійські Поляки.

В українській справі бесідник заявив, що є покликаний до рішення польсько-українського спору, може гільки подати погляд, засягнений нарочно у рішальної сторони, до якої також Українці відносяться відповідно (щось зарадто „містично“! — Ред.). Сей погляд звучить: Передумового відокремлення Галичини є повне вияснене польсько-українського питання, так, щоби край, увільнений від спорів, міг приступити до праці над своїм відродженем. Сойм мусить бути здатний до праці, отже не може бути обтяженим українським питанням.

Пос. Фріман зауважив, що як по війні можна буде означити, які симпатії знайшли цен-

тральні держави в Поляків. Поляки ніколи не виступили проти некорисної для Австро-Угорщині угрохи, проти дуалізму, отже не диво, що Німці не хотять їх мати в австрійському парламенті. Відокремлене Галичине не може відходити поза певні граници. Проект Гальбана не надається ся до відмінення.

Пос. Вабер пригадав, що відокремлене Галичине, се польська помисл, в яким Поляки виступили ще в „галицькій революції“ з 1868 р.

Редактор д-р Штольберт вазначив, що 98 процентів речі про настір польської суспільності не стверджують її ворожого становища супроти Росії. Рішучість проти російського фронту серед Поляків підлягає в кождій разі сумнівові. З огляду на се треба в польській справі йти згідно з Берліном.

Під час вечір, для якої перервано дискусію, промовив референт пос. Гальбани, боронячи своїх поглядів. На се відповів пос. Редліх, що польські бесідники гарно говорили, але його не переконали, щоб серед Поляків було глибше державне почуття. Навіть у Чехії є воно сильніше.

На сім дискусію перервано.

Російський зимовий фронт.

Спонійна зима. — **Підготовка на весну.** — **На північ від Припети.** — **На Волині і в Східній Галичині.** — **Тактика заочування неприятеля малими відділами.** — **В Карпатах.** — **В Румунії.** — **Гурка проти Манензена.**

Третя російська восіння зима — пише в „Frankl. Ztg.“ воєнний кореспондент Еміль Оліята — переступила вже «ульмінантну точку», при чим не прийшло ані до такої великої битви, як першої зими на мазурських озерах і в Карпатах, ані до таких битв, як другої зими під Різвою й Новий Ріх на Буковині й Літві. Тільки на найізілі висунені на північ крилі, коло Риги прийшло до більшої акції, однаке російські офензиві наслідком нашого швидкого й сильного наступу швидко не стало віддиху. Обі сторони стараються використати до нових зброян і приготувань плаву в боях, залишених в осені наслідком нашої артилерійської переваги, яку поволі освігено на цілому фронті. Загальні положені і стабілізація румунського фронту над долішнім Серетом кожуть здогадувати ся, що російські армії при притягненню новозичених річників і пересуванню на фронті так групують ся, щоб рівночасно в офензиву на заході могла наступити російська акція проти нашого сіднього фронту між Північним морем і Карпатами, а головний російський удар мав би наступити в Румунії, коло Галацу.

Російському головному штабові північно-західного фронту в Пскові, який оставає під командою ген. Руського й Еверта, підлягає шість армій, які держать фронт між Ригою і озерами Припети коло Пинска. Разом з численною кіннотою виносять вони більше як 310 дивізій, однаке важливі частини відсутні на фронті відійшли на румунський фронт, і тому мають так швидко російські сили спінти свою офензиву коло Риги, понісши тільки великі втрати.

На південні від Припеті мусів ген. Бруслов відступити начальну команду над російськими силами в Східних Карпатах, Модлавії і Бессарабії. Коли правда вісти про його тежку недугу, то можливо, що він уже не зможе докінчити приготовані до нової кампанії. На Волині і в Східній Галичині стоять під командою Бруслова кою 80 дивізій піхоти і кінноти. Хоч від 5 місяців нема тут більшої боєвої акції, однаке російські частини настути на Волині і в Східній Галичині відбувалися із серед найпотужніших моралів, — що правда без найменших успіхів. За те успішно показавася наша тактика заочування неприятеля малими відділами, спеціально вправленими до такого підприємства. З молодих жовнірів, від 18—24 років,творять ся малі групи під проводом підофіціїв і молодих офіціїв і на основі досвіду про бої зближена

вишкільность ся іх в новій тактиці нападання на неприятельські рови. Їх задачею є швидко застосувати на неприятельські точки оперта в перших лініях, обезоружити їх або знищити, і вернути знову до своїх становищ. Властні напад виконується група, аложена в кільканадцяти неустроєніх. По швидкім острілюванням неприятельської точки оперта нашими батареями група виконує напад, а тимчасом наша артилерія замикає дорогу неприятельським скріпленим. Одним разом поконується ся всі перешкоди, щоб заскочити неприятеля в його ровах. Единим оружием є ручні гранати, якими група навчилася знаменито орудувати. Ледві група очистила ручними гранатами неприятельські рови, поспішає за нею друга група, яка приносить свої ручні гранати, а за нею третя група без оружя, яка має встановити неприятельські машинові кріси, метавки мін і піхотні гармати — до того вони спеціально відчена, — і швидко вернуть назад. На останку йде робітнича група, яка має знищити неприятельські рови й позакладати міни. Коли всі вертають, перша група видала останні ручні гранати і вертається, залишаючи огонь нашої артилерії криєхідів. Сі молоді ховніри вміють також орудувати неприятельським оружием і часто уживають його для оборони своєї життя.

Хоч російська артилерія не оставляє нас в супокою, однака тепер боєву діяльність спінної зими. За скільки час сніг розтане і настане пора весняного болота, яке сплює всі руки твої сторони, яка хотіла би почати офензиву.

В скінних Карпатах на фронті архіни. Його частина бої в найбільші морози не зернивали ся. Та до великих підприємств прийде тут аж тоді, як рушить ся босва діяльність над долішнім Серетом. Російська армія, яка стоїть здовж лінії Черніці—Ясси, пробує від тижня застосувати сильно боронені південний конець Буковини в околиці Кірлібаба Якобині—Дорнаватра. Тут сходяться граници Буковини і Румунії з карпатською границею Угорщини. Але Богато більше діймаючим для неприятеля був тут наш успіх. Тому російські полки наступали тут проти доріг в долині Путині і Золотої Бистриці, одиноких доріг в сіні горах. Дня 12, лютого почав ся тут наш протинаступ, із яким грязані два дні і звігою альпійськими піднішніми лініїми — була плянізована.

Під новою командою ген. Гурка були до-

„Без і проти Українців нема полагодження „галицького питання“.

Краківський „Wschodniy Kurjer Codzienny“ подає докладніше звідомлення з дискусії, яка була останнього четверга, 22. с. м. в Osterreichische Politische Gesellschaft“ у Відні над рефератом пос. Гальбана про відокремлення Галичини. На дискусії були між ін. присутні: б. націонік Кільмансег, б. міністер фінансів бар. Енгельський, б. міністер землініці Дершата і б. польський міністер без теки п. Длугош. З польського кола крім Гальбана і Длугоша були Колішер, Левенштайн і Зеленевський. З українських послів були д-р Кость Левицький, Василько, Сінгалезич, д-р Трильовський, крім того було кількох українських публіцистів. Загал слухачів творила віденська інтелігенція і про-

ВІДБУДОВА КРАЮ.

IV. Ян старати ся о відбудову знищених господарств?

Доки не скінчиться війна — не хоче правительство відбудовувати знищених осель, а лише ставити будинки для тих родин, що не мають де перезимувати себе і свого інвентаря. Се так звана провізорична відбудова. Щоби бездомна людність мала де перезимувати та пристисти худобі і збіже, треба для неї скоро поставити невеликий будинок, в котрім все можна пристисти. Се будівлі на тимчасове поміщення людий і інвентаря. Сеї провізорії не можна так розуміти, що ті провізоричні будівлі мають брати і зміннювати тоді, коли вже приступить до відбудови цілого господарства, лише поставлені тепер будинки на тимчасове мешкання перемінити ся при повній відбудові на господарські будинки, а добудувати мешканний будинок і прочі потрібні будинки. Тому вже при будові сего будинку, призначеного на тимчасове поміщення, треба зробити собі плах, де котрий будинок має стояти і ставити сей будинок на тимчасове поміщення в тім місці, де б він міг лишити ся на будуче перемінений на стайню і не псувати порядку на подвір'ю, та щоби його не потреба пересувати.

Многі пошкодовані не хотять находити з того користати, бо побоюються ся, що по війні нічого вже більше не дістануть на відбудову, як тепер поставить ся ім хоч би один будинок: другі знов бояться ся ворожого наїду і здергують ся відбудовою.

Сі побоювання несправдані, а противно наяві шкідні. Треба користати з фондів, які є призначенні тепер на відбудову. А як би навіть ворог знищив поставлені будинки, то їх ще раз відбудують.

Тому наші організації повинні взяти ся широ до відбудови. В кождій знищенні або спаленій громаді або в кількох громадах спільно треба оснувати комітет для відбудови громад. Коли в громаді є кружок „Сільського Господаря”, то він має взяти на себе обов'язки комітету відбудови. Де нема кружка, треба його заснувати, а коли би не можна сего зробити зараз, то треба оснувати окремий комітет. Кружок, чи окремий комітет має в порозумінні з громадськістю списати спалених і знищених, а то окремо тих, що вже відбудувалися за позначені чи свої гроші, і подати списи до будівельної експозитури, а в котрих повітах нема єкспозитура, до староства. І жадати, що би експозитура чи староство відбудувало спалених, то є дало матеріал на будову, а коли є до купити матеріал, то гроші на закупину матеріалу та гроші на потрібні видатки при будові, а звернуто кошти відбудови тим, що самі відбудувалися. В обох сучасах треба подати кілько жадася гроши на одного господара. Жадати на господарство найменше 4.000 К. Управа кружка або комітету в начальницькі громади повинна пильнувати, щоби експозитура, чи староство полагали справу скоро і приильно. Коли би не хотіли сего зробити, писати зараз жа любо до будівельної секції Краківської Централі для відбудови краю в Кракові, готель Краківський, і то коротко а ясно, щоби можна виро зуміти, що Йде, і пойдомите Тов. „Сільського Господаря” у Львові, ул. Зіморівка 20, про се що зроблено. Кружок „Сільського Господаря”, а де нема кружка, вибраний комітет мусить опікувати ся відбудовою, пильнувати відбудови дуже ревно і широко і в.е докучати письмом і особисто, щоби спрая не заличувала ся по бурах Флії „Сільського Господаря” повинні мати перегляд всіх знищених громад і від себе вста-

вляти ся, де треба, щоби влади йшли наслідію на руку.

Кружки С. Г., а де їх нема, вибрані громадські комітети, філії С. Г. і Краєве Товариство „Сільського Господаря” — се наші влади, що мають широ пильнувати відбудови, бо інакші відбудують кого іншого, а не нашого земляні на і міщаніні.

При Товаристві „Сільського Господаря” окрема технічна Комісія, що дас пораду вісім справах відбудови. До неї мають пошкодовані звернути ся о пораду і поміч відбудови.

Члени технічної Комісії, що переводять відбудову в кількох повітах, подає такі вказівки про відбудову:

У порядковані села. Кождий, хто переводить відбудову, мусить звернути увагу на се, щоби будинки станили в порядку, відповідали вимогам будівельного закону та потребам господарства, то значить, стояли у регуляційній лінії. Тому треба розсунути трохи давніше густо побудовані domi, поширити дороги, поробити нові і тим способом зискати нові будівельні площи.

Зміж або комасація будівельних парцель. Частинний земін або комасація будівельних площ є конечна при відбудові. Шоби можна перевести се в короткій дорозі, на се треба згоди інтересованих та гречевої помочі держави на випнено скрівки земель, які випадуть при заміні земель. Се не легко перевести. До сего треба розуміння інтересованих, а таких мало в громаді. Треба цісарського розпорядка на примусове переведене заміні земель і частиноко зміж земель в короткій дорозі та усталена пляну, уложеного з відповідниками громади.

Пошкодовані некай самі беруться до відбудови. Експозитури не мають великого числа робітників, надзирателів інженерів, тому віддають радо будову шіхн домів, чи лише деяких частин будинку в акорд; коли самі пошкодовані хотять будувати ся, дають їм потрібні матеріали, робітників і гроші. Централі установила кошти будинку на розмірах 5-30 метрів ширини і 13.80 довжини або 73 квадр. метрів простору по 65 корон на 4.500 корон, тому радо допоможе пошкодованому субвенцію в висоті 3 до 4.000 К, то є дість таку субвенцію, яку то суму мусіла би сама видати на будівлю.

Тому ті господарі, що можуть і мають спромогу самі будувати ся, нечай беруться самі до праці. Розуміній і очікій до праці некай зладить виказ пошкодованих в громаді, подасть висоту гречевої підлоги, дотеперішній поміч при відбудові і кошти будови та внесе просбу разом з виказом до будівельної експозитури, котра ствердить то все і подасть до краєвої Централі до затвердження та виплати потрібних фондів чи то на руки експозитури, чи комітету, або на руки самих інтересованих, о скільки вони вже виконали будівлю.

Хто не може сам будувати ся, той може будувати ся, той може дістати з експозитури поміч в робітниках і матеріалах. Експозитура може сама виставити будинок власнім згаді. Або віддати будову підприємцям. Будівлі віддані в підприємство мусить затвердити Централі.

Коли господар хоче більший будинок поставити, як Централі тепер ставити то се може зробити, але надзвичайно коштів мусить сам покрити.

Д-р Іван Манух.

си в Карпатах, над долішнім. Серетом і над устем Дунаю тільки малі бої. В Молдавії був супокій. Наши використовують спокій для будови доріг і пустили в рух майже всі залізниці. Утіків спроваджується назад до їх місцевості і відається заарджені в справі весняних робіт.

Часове поганіше стану погоди спричиняє не тільки гарматну боротьбу, але також воздушні звіди. Згідно доносять про живий рух на трьох лініях, які ведуть над долішній. Серет через Романію, Ясси і Рені. Все вказує на повільне походження армії в Молдавії. Се ген. Гурко приготовляє дивізії проти Макензена.

Українські представники у гр. Черніна.

Свіже число „Вістника Союзу Визволення України” принесло кілька подрібньо про авдієнцію українських представників у гр. Черніна:

Дня 19. с. м. приняв міністер заграничних справ гр. Чернін депутатію Української Парламентарної Репрезентації, в склад якої входили пп. Романчук, Петрушевич, Евген Левицький і Трильовський та запрошені міністром голова Загальній Українській Ради д-р Кость Левицький. Проявідник депутатії д. Романчук зложив передовім міністрові іменем У. П. Р., яка перший раз мала нагоду представити ся гр. Черніні, гр. та генеральні відповідні послали звіту про засідання засідання його в рішашому для монархії і народів хвилю на таке труде. Важне становище: після того відчитав міністрові про теморія що-до пекучих домагань українського народу. Описав пос. Трильовський мотивував бажання що до Українських Січових Стрільців. Промови пп. Романчука і Трильовського заняли доволі богато часу і на відповідь міністра лишило ся тільки небогато хвиль. Б. тимчасом прийшла черга на іншу авдієнцію. Коротко заявив ся міністер призначеною що до домагань безпроваолочного скликання делегації і як їх конечно передумови скликання парламенту, але притим зазначив, що в сї справі правительство пильно заходить сяколо того, щоб усунути трудності, ставлені скликанню палати послів. Так само прихильно заявив ся міністер, що до домагань в справі визволу українських громадян в Галичині, а в першій мірі недужого митрополита гр. Шептицького, як і до будучого поведення з українськими виселенцями з Волині. Натомість не хотів міністер заявити ся що до справі відокремлення Галичини, прити переведення якого в діло У. П. Р. залишила у міністерстві протест, як і до домагань поділу Галичини й утворення окремого українського коронного краю, бо вгадані справи не входять в обсяг його компетенції.

Російська адміністрація і українська справа.

Читаемо у „Вістнику СВУ“:

„Русское Слово“ доносить, що полтавський губернатор предложив в грудні м. р. окреме до міністерства внутрішніх справ в Українській справі. Губернатор дослісив між ним про ухвалу миргородського земства про заведення української мови в народних школах і просив о інструкції, чи має протестувати проти тієї ухвали, й постарати ся, щоб її не обговорювано на полтавськім губернським земським збором.

Білінський і полковник Шептицький у цісаря.

ВІДЕНЬ. (Ткб.) Дня 23. см. був принятий цісарем в Вадені через польського кола Білінського до міністерства внутрішніх справ в Українській справі. Губернатор дослісив між ним про ухвалу миргородського земства про заведення української мови в народних школах і просив о інструкції, чи має протестувати проти тієї ухвали, й постарати ся, щоб її не обговорювано на полтавськім губернським земським збором.

Кут-ель-Амара в англійських руках.

ЦАРГОРОД. (Ткб.) Заідомлене головною кватирою турецької: Фронт над Тигром: Після уложеного плану і щоби вдергати получені з військами, котрі прийшли, як підмоги, взято тече назад і захід наші хороబі, геройські війська, що в. року держали висунені вперед стани. Той рух війська вдергено в новий тайні перед несприятелем.

Про воєнні повновласті для Вільвона.

ВАШИНГТОН (Райтер). Сенат одноголосно відослав до комісії заграничних справ резолюцію поставлену сенатором Фалем в справі повновласті для президента Вільвона до ужиття оружіння сил Сполучених Держав в цілі охорони життя американських горожан. Сенат буде голосувати над резолюцією в середу.

За одностайну „середні Европу“.

ВІДЕНЬ (Ткб.) Переговори, які від дозволюють відбудову знищених осель, а лише ставити будинки для тих родин, що не мають де перезимувати себе і свого інвентаря. Се так звана провізорична відбудова. Щоби бездомна людність мала де перезимувати та пристисти худобі і збіже, треба для неї скоро поставити невеликий будинок, в котрім все можна пристисти. Се будівлі на тимчасове поміщення людий і інвентаря. Сеї провізорії не можна так розуміти, що ті провізоричні будівлі мають брати і зміннювати тоді, коли вже приступить до відбудови цілого господарства, лише поставлені тепер будинки на тимчасове мешкання перемінити ся при повній відбудові на господарські будинки, а добудувати мешканний будинок і прочі потрібні будинки. Тому вже при будові сего будинку, призначеного на тимчасове поміщення, треба зробити собі плах, де котрий будинок має стояти і ставити сей будинок на тимчасове поміщення в тім місці, де б він міг лишити ся на будуче перемінений на стайню і не псувати порядку на подвір'ю, та щоби його не потреба пересувати.

Затоплене американських горожан.

ВАШИНГТОН. (Бюро Райтера). Американський консул депешує з Мальти до державного департаменту, що два американські місіонери, які були на помості затопленого без остереження пароха „Атена“, втопили ся.

НОВИНКИ.

Львів, 26 лютого 1917.

— Відложене приїзд цісаря до Львова. Як доносить команда міста Львова, приїзд Його Щ. Кор. Величості до Львова проектованій на найближчий час, наслідком перенесено.

— В справі війни над Австро-Угорщиною відбувся 25. с. м. у Львові під проводом д-ра Костя Левицького нарада, в якій взяли участь ради, д-р. Баранський, о. с. с. с. Стефанович.

ради. Січинський, дир. Федак, проф. Студинський, о. сов. Линчук, дир. Сасевич, др. Макух і др. Витвицький. На основі реферату дра Витвицького розвинула ся дискусія на тему опіки над українськими сиротами у Львові та зорганізація українського краєвого товариства для охорони дитини, в якій забили голос від присутні, а яка довела до конкретних рішень; для виконання деяких з них вибрано апоміж учасників нарад окрему комісію.

— Віцепрезидент гал. дирекції пошт і телеграфів Артур Шиффер повернув з відпустки і обрав уповідану дирекції.

— Задержано листовога оберету підвідними членами. Після рексприпу ц. к. міністерства торговлі з дня 10 лютого задержано на разі оборот листовий підвідними членами.

— Українська книгарня в Львові. З приватного листа дізнаємося, що п. Петро Чикаленко, син відомого українського діяча Евгена, відкрив в Львові українську книгарню і веде її при співробітництві п. Евгена Бачинського.

— Педорож німецького амбасадора з Америки. Бюро Вольфа пише: "Associated Press" доносило з Галіфаксу, що перерва в дорозі німецького амбасадора гр. Бернторфа і осіб, які його супроводжують, спричинена перешукуванням скандінавського особового корабля "Frederic III", тривати не більше тижня.

— Відзначення. Проф. акад. гімн. у Львові п. Іван Січинський, надпор. 24 п. п. гавбіць одержав вдруге найвище похвальне признання (срібне Signum Laudis). — З Яворова нам пишуть: О. декан Кричковський з Нагачева, яворівського повіту, одержав високе відзначене: лицарський ордер Франца Йосифа I. за хоробре поведене супроти ворога. З сеї нагоди зложив о. декан 100 К. на бідних учеників прив. української гімназії в Яворові. Відзначене о. декана в радістю прийшло до відома населене Яворівщини, що о. декана високо цінить за його незвичайні прикмети і заслуги для Яворівщини.

— Куріоз. Нам пишуть з Праги: У військових шпиталях в Празі, де приміщені вояки ріжних народностей, між якими є очевидно й немало Українців, находяться ріжні пояснення на таблицях в ріжніх мовах. Одно таке пояснення в укр. мові звучить ось як: "Ранені і хори! Ви напоменані ваше Korpfezel, то єст целулки написанни над вашем лушкаме, добре перечитате, ци ваше имя, рбк ассентиругу вашего, село альбо місто перед служеле, добре і акуратно без блуде написаны".

— Грошеві перекази до армії. На підставі рексприпу ц. к. міністерства торговлі у Відні з 7 с. м. допустимі від тепер також приватні почтові перекази до армії і флоту на квоту 1000 корон.

— Латинська азбука для Туреччини. З Царгороду доносять, що під час послідніх наступів в околиці озер і під Барановичами Німці вперше уживали панцирних самоходів нового типу т. зв. танків.

— Вісайдін рекрутажі в Польщі. Варшавський "Blitzen" пише: Які марні висліди дас вербунок, ведений серед невідповідних обставин, не попертий ніяким м'рдатним моральним приказом внутрі суспільності, про се говорять отсі цифри: Від початку вербункової акції, веденої військовим департаментом в області цілого Королівства до звилії примусового застновлення приказом окупаційних властей зголосилося ся 1.373 добровольців (між ними 24 в Галичині і 220 в Литві); з того призовано військами 697. Із зголосіннями 1.373 кандидатів 380 не зголосилося звісом. Супроти таких вислідів — пише "Blitzen" — дискусія про конечність рекрутажі не має шляху: в дуже скромі часі та рекрутаж скомпромітувало би безнадійно справу польського війска і звязану тісно з нею справу відбудови власної держави.

"Союз Українських Жінок".

Дня 21 с. м. відбулися в льокали Бесіди звичайні Загальні Збори товариства. Присутніх було 43 членів. Проводила нарадам п. Е. Марашукова, секретаркою вибрано п. Монцібовичеву.

П. Пашкевичівна зложила звіт з діяльності виділу від часу послідніх загальних зборів, себто від дня 12. грудня 1913. З сего довідусмо ся, що завершила восьма і ворожий наїзд спинили діяльність товариства, і через відомі події в червні 1916 р. тяжко було вдійснити нормальний хід діяльності в товаристві, тим більше, що виділ був здекомплектований. З при-

чиних многі проскотовані віляни не дали ся відійти, як: переведене організації жіночтва на провінції, видаване часописи для жінок і др. Однак робота мимо великих перепон все таки йшла. Утворено мандрувну бібліотеку, уладжено два святочні вечери: 28. січня 1913 р. в честь Лесі Українки, і 14. мая в честь Олги Кобилянської. Зібрано на ювілейний дар для хорій письменниці 990 кор. Виділ вислав деглатки до Укр. Соймового клубу в справі уваглення прав жінок при виборчій реформі.

Відпурочніці Товариства брали участь в зборах ширшого комітету українського "Шкільного Союзу", в анкеті в справах гізоронів, в акції ювілейного Шевченківського комітету. В позозуміні з Товариством ім. "Петра Могили" виділ мав вислати референти на провінцію і рішене було уряджувати недільні прогульки. По освободженню Львова утворено кілька секцій, які мали заняття: працею на економічній поли; уладженням борга правої ради; посередництвом збуту річій домашнього промислу, а вкінці піднесено гадку основання курсу німецької мови і курсу шевства.

Зйті касовий показує такий стан: Кромі готівки (6 К. 50 сот.) весь маєток ульоксаний в фінансових Товариствах на суму 1154 К. 32 сот.

На внесене п. Львової ухвалено уступаю чому виділові абсолюторю з подякою.

Дальшою точкою нарад був реферат п. дра Мих. Панозского в справі зміни статуту і назви Товариства. По вислуханню вичерпного реферату збори рішили змінити назву Товариства на "Союз Українських Жінок". Недостачу мушин до організаторської праці, спричинений теперішною війною, мусить заступити жіноцтво; в тій цілі отирає Товариство чотири фахові секції: 1) релігійно гуманітарну, 2) про- світно шкільну, 3) робітничо промислову і 4) гospодарсько торговельну.

Членом т-ва може бути кожда Українка від 16 року життя. Яко корпоративний член може належати кожде жіночі мішане т-во. Тож просить ся всіх охочих до праці зголосувати ся до поодиноких секцій після вподоби.

Реферат, який буде скримо друкований, про програму праці в утворених фахових секціях, виголосила від тимчасового Комітету п. Шпайлівна.

Збори прийшли до відома звіт діяльності філії "Жіночої Громади" в Перемишлі.

В склад нового виділу увійшли: п. Евгенія Макарушкова голова, п. Вергановська заступниця голови; виділові пп.: Шухевичева, Корінцева, Мудракова, Грозікова, Федакова, Линчукова і Савіцька; заступниці виділових пп.: Стернікова, Баранова і Пашкевичівна. До контролної комісії вибрані пп.: Бандрівська, Гвоздецька і Морозова.

У вівторок 27 с. м. відбудеться засідання виділу в т-ві "Бесіда" о год. 5 і підопоцудни.

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

"Паткова система".

На необхідну "потребу удержання 25 українських шкіл на Волині, які супроти останніх подій тим доровши і відкітші для української справи, конечні як найдорожчі і найобильніші" Жертви

о. мітрап д-р В. Лавицький, Перемишль 100 Н (сте). — Дає Голубович. Відень 10 К (Діло): Вл. П. Стефанію Голубовичеву, Христину Гериновичеву в Саїборі, Олю Могильницьку у Відні, Мірку Луцького поруч. пол. 41.

Данила Сеників надпоручник Поля і Миколу Бабіна надпоруч. Кракові. — д-р Микола Сабат проф. гімн. Відень 20 К. (Діло), — о. Омелян Котис парох Воля ц. к. Степанівка 5 К. (Діло): о. Ів. Мишковського з Пегримки, о. Антона Федоряка в Довжі, о. Юрія Менцінського Feldkura, о. Александра Гута Feldkura у Відні, о. Володимира Венгриновича з Білича горішного. — Нуся Бардин і вна учителька в Желдич 5 К. (Діло): судіну Мілюсю Огоновську з Відні, докторову Наталю Михайлівичеву в Старі Пазови (Славонія), Люсю Лоиницьку жену сінця з Грабенного, Галю Пасецку зі Львова і Йосифа Олевича з Дубовиці. — Слава Яремова Махнів 5 К: Іванну Заяцеву Мацина вел., Теодору Луцько Футори, Софію Фрглевич Королік вол., Софію Федорівну Турка, Олену Симкову Оларінка. — Володимир Ярема Босна Брод 5 К: Валерію Дуткевичеву Сихів, Стефанію Твердохлібову Вербниця, о. Юрія Жука Вербниця, Марію Яремову Перемишль, о. Антонія Яцева Махнів. — Евгенія Ріпенівка Мости Великі 5 К: пп. Марію Гоцьку Двірці, Марію Яворську, Софію Тимкевичівну Мости Великі, Галю Пасецьку Реклинець, — Олена Малецька в Летні п. Мединичі 10 К: о. Іуку Салука з Белз, п. Оленку Небожукову зі Стібна, Марту Гарасимович зі Львова, Галю

Пасецьку з Реклинця і Довю Вільчинську з Мишанія. — Богдан Карпевич в Лежайську Вільках мазовецьких, п. Мирона Брильницького, ученика VII. кл. гімназії, з Перемишля, п. М. Царевина в Козли, п. Юрія Яремкевича ученика VI. кл. гімн. в Перемишлі. — Мартин Пosaцький управитель школи в Мислові 5 К. (Діло). — Евстихія Гордіччука в Ярослав 10 К.: Кимаковича судію повіт. Ярослав, дра Ів. Станіка надпор. Перемишль, дра Евгена Шуровського хорунжого при Укр. С. С. Жарского судію пов. в Рудках, Антона Крушельницького уніт. гімн. в Долині, — д-р Теодор Соневицький Старий Самбір 5 К. (Діло): Михайла Соколовського Інспектора школи Володимир волинський, Івана Микету, поручника Любіні, Лаврентія Вітошинського Хирів. о. Петра Княжинського Тисовиця, Миколу Ковальчука і спектора школи Старий Самбір 5 К. (Діло): Люба Соневицька Старий Самбір 2 К. — Чехов і Іван ц. к. notar в Болехові 10 К. (Діло): п. д-ра Константина Ікаловича лікаря в Болехові, п. Юлія Руніса ц. к. заіздавати ураду податкового в Болехові, п. Константина Штайдена експозита в Волоскім селі. — Василь Барежинський суд, радник Самбір 5 К. (Діло): Ф. Грабовенського, В. Шербатюка судія, д-р. П. Левицького, Фірманюка ісв. судія і. Бойчуна проф. гімн. відх в Самборі. — Зено Курчаба з К: Евгению Курчабову і Наталку Соллогубівну Неслуків, Ольгу Лом'якову, Славку Купчинського зі Львова і надпор. Володимира Соллогуба з Рішомбом. — Ю. На заревич учителька в Чистогорбі 10 К: Кomanicьких з Перемишля, іо. Левицького і Ол. Любичку з Тенетинськ. о. Дм. Габлу в Радомич, о. Мих. Гробельського з Предук, Каз. Боронівського з Шавного. — Данусю Лесницьку з К: вуйків, надпор. Володимира Соллогуба в Рішомбомбат, Володимира Зельського Львів, Ялюсю Головачківну Глянянію Олюшку іренку Фединських Перегною. — Юлію Годзівській хорун. пол. поч. 212, 5 К (Діло). — Наталка Воробіївна учителька в Лисятичах 5 К: Іринку Білинську ст. філ. у Львові, Дорку Негребецьку учит. в Берегах, Ярослава Чижу пор. в Рищеві, Ярослава Чучкевича УСС Каріла Тарапітка красн. люстр. у Львові. — о. Алексей Хтей в Цоброгостові 5 К (Діло): о. Евгена Кульчицького пар. в Терні, о. Нік. Гуровського завід. в Ульчіні, о. Ом. Чайковського завід. в Ільниці, п. Семена Тисовського упр. шк. в Сянках. — о. Йосиф Карапович Яксаничі? К (Діло): Івана Козака упр. школи в Яксаничах, Йосифа Плювака війта, Івана Бабіка, Андрия Литвина і Андрія Кокота всіх з Яксанич. — Василь Михальчишин з Любичева 10 К: о. Павловського Костя декана в Сухій Волі, д-ра Івана Полохайла, Стефана, Марію і Дарью Шалинських в Ходлі, о. Бодрівського декана в Порохнику, о. Антона Чичиковича в Ходені. — Юлій Нижанковський ц. к. коміс. лісін. в Сухій 10 К (Діло): Омеляна Винницького ц. к. коміс. лісін. в Кросціні и. Д. Романа Шевовича ц. к. надком. лісін. в Топільниці, Володимира Шматеру ц. к. надком. лісін. і надпоруч. в Кракові. — Ол. Котиса ц. к. управ. лісін. в Таніїві, і. Нижанковського ц. к. суд. в Ходорові.

Просимо всіх Вл. Жертоводців приберігувати ся форми, оголошуваної в Ділі, зачітається: насамперед пише ся ім'я, належні, місцевість Жертоводця а опісля по двох точках (:) звікликаніх. В той спосіб зачітається комо ся робить, бо не треба буде кождою карткою перевірювати, а просто дасть її до друку. При сї нагоді пригадуємо, що жертви складають ся патковою системою, значить, можна не більше як п'ять викликувати. Поки п'ять будемо счеркувати. Жертви просить ся посилати до краєв. тов. "Ділстер" (Львів, Руська 20) ч. кн. 9888, поєдомлюючи карткою адміністрацію "Діла" і викликаних.

ОПОВІСТ

1 Бібліотека Товариства "Просвіта" отворена кожного дня від години 4—6 вечором. 7-10

2 Вл. П. Дмитро Назарівський в Підкарп. п. Миколаїв коло Гаїв, Самарканд, дні 18. грудня 1910 (н. ст.) Туркестанський край. Найдо ржоші Родичі! Не дістаючи від Вас жадно вісті, догадуюсь, що мої всі картки є лише "голосом волівного в пустині", тому звертаюсь до "Діла" з проханням про посередництво. Я здор, чого і Вам з широго серця бажаю. Фотографію я отримав. Пишні, що діється ся в Вам і знакомими, чи Владик же відворює? Передайте Йому мій привіт. Не забувайте і писати, бо може і не догадується, як тільки из чужині без своїх рідних і рідного слова. Шанує сердечно Ваш Михайло.

ВОЕННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ.

з дня 25. лютого.

ВІЙНА НА СХОДІ.

На північний захід від Тагарського провалу неприємість після семиденної артилерійської приготовлення рушів до приступу. Він вдерся на якийсь час до наших розів, але в противі ступіні його зовсім відпerto.

Поза тим нічого важного.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

На фронті в Північному артилерійському армії в огляді на прозорий воздух знову що дия синчна. В околиці Горішніх Онодів на півдніку Verona виникла ся особливо нагальна боротьба артилерійська і мінова. Воно траївала також через ніч, а над раном скріпила ся до найбільшої сили. Під охороною сильного огня за північного кілька італійських компаній опісля застукало наші становища. Вони вспіні вдерти ся до нашої передньої лінії, однак відібрали відповідного а. і.к. 1. полку штук загального означення ч. 2 впереди неприятеля, завдали йому значні втрати і пішли погоню за ним аж до його окопів.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ.

Позажене не змінило ся.

Заступ. шефа ген. штабу Ф. Гаевер.

З НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з дня 25. лютого.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

На південі від Іпері та між Армантьєв і Аппа відпerto кілька наступів англійських підприємств в часті після сильного огня. Наши відібрали пішли стежкою вправо на захід від Liege аж в глибину неприятельських становищ. Зібрано бранців і знищено окопи. В області Сомми хвилями артилерійська боротьба була значна особливо між Sainly i Bois havesnes. На схід від St. Mihiel французька вправа була безуспішна. Наша вправа в лісовій області, положеній близько до Мозелі, принесла нам 11 бранців. Під Lusse на східній стіці Вогезів наши відібрали, що пішли приступом привели 30 жовнірів в французькі становища. Вночі з 23. на 24. с. м. оборонним огнем спричинено похар на французькому воздушні кораблі і стручене него в лісі на схід від Савальєн.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт князя баварського: Не стало ся нічого особливого.

На фронті архікнязя Йосифа в Татарському провалі, в північній часті Лісіх Карпат російський наступ остав без успіху.

Група війск Макензена і Македонський фронт: Позажене прималій боєздільністі в області перед становищами не змінило ся.

Перший ген. кватирмайстер Людендорф.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з дня 26. лютого 1917.

ВІЙНА НА СХОДІ.

Група Макензена: Не стало ся нічого особливого важного.

Фронт архікнязя Йосифа: На північний захід від Татарського провалу наші війска в боротьбі на ручні гранати відпerto низький наступ Росіян.

Фронт князя Леопольда баварського: На південі від Бережан відпerto наступ Росіян. На захід від Луцька наші відібрали вислані в цілі переведені наступи заскочили кілька неприятельських сторожжі.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

По півдні на фронті в Побережжі і діях відтинках в Тиролі почався знова сильний огонь артилерійський. Під Verona наші війська нічно вдерло ся до сильно обсадженого неприятельського під'їзду, знищили його і вбили шлу залогу в звітком кількох жовнірів, яких взято до неволі.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ.

Не було змін.

Заступ. шефа ген. штабу Ф. Гаевер.

З НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з дня 26. лютого 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

В кількох відтинках між Армантьєв і Августівським відпento наступ, підприяті в часті

після огневого приготування, в часті неизадінно остали без успіху. На південі від Сен-Сен-Ліон Французи безуспішно йшли наступом. Між Мозою і Маделею поведі ся вправи наших стежок від Ілії.

В богатих воздушних боротьбах неприятель вчора втратили 8 літаків, між тими два з воздушної ескадри, яка безуспішно кидала бомби в області Сер.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт баварського князя: На захід від ріки А відпerto російські під'їзди. Біля зелінії Ковель-Луцьк нашим стежкам попело ся знищити неприятельську сторожку. На південі від Бережан не повівся частинний наступ Росіян.

Фронт архікнязя Йосифа: Так як неперелого дня остав ся без успіху наступ Росіян підприятій значими силами на північ від Татарського провалу.

З група війск Макензена і Македонського фронту не зголосено ніяких подій.

Перший ген. кватирмайстер Людендорф.

ГЛЯДАЮТЬ СВОЇХ.

Хто має би скликати про мою брату Романа Мрія-Глоцького якщо в році 1914 був почтовим офіцієтом в Делітиші, ласкаю пошукову місце Володимир Мрія-Глоцький, Львів, Лісна 6. 146 4-3

Василь Щур, Федъ Галлібіда, Пуща-Нове, всі відшуковані зі Смолка коло Божинова повіт Підгайці, замешкає тепер в Корніловичах п. Клаків, повіт Самбір, пошукають своїх жінок Теклі, Анни, Марії, з дітьми. 150 2-3

Оголошення.

Нові літери Австр. Черномого Хреста мають бути добре підніти і кождій літос мусить бути вилісованим в проти 40 літ. Головна виграна 200 тисяч корон. Найближче літися 1. червня. Поручуємо ті літоси на горізонтальну 35 (з податком і прислівкою) араз на солдаті місячні в трупах по 5 літосів. Перша рата в стисливими і податком 10 кор. даліші рати по 6 кор. — Дім бакалії Schütz i Chajes, Львів, вул. Маріїнська 7.

VIII 3-?

Інструктора пошукую для ученика Ш. кл. гімн. — 23-річ. — більші відомості, о. Кирил Фещівич в Стрімках нових — поща в місці. 192-4

Пошукову семінаристки для учеників 1. відповідово школи, якщо можливо та і до школи. — Євгенія Диконова в Мазіївках, п. Поморини. 134 8-10

Права родин покликаних до війска і н. необхідні інформації містять „Інформаційний календарець“. Цна 30 сот. — „Жовнірський“. Цна 20 с. — „Шільний“. Цна 20 с. До кождих 10 шт. 2 даром. Пересилка 1 шт. 5 сот. 12 шт. 30 сот. — Висилка А. БЕРЕЗОВСЬКИЙ, Львів, вул. Карпінського ч. 19. 139 6-15

**- - НРОГ - -
- - ЖУРАЛІ - -
- - ШАНЕКІНІ - -
постійно на складі в фірми
Р. ЛІНДАВ
Львів, ул. Чарнецького 3
151** 1-7

Стару адресу
при зміні¹ на нову конче подавайте.
Адміністрація „Діла“.

Однокоже українське
Тев. взаїмних обезпечені на житі **ренто**
., **, КАРПАТИЯ** **8-1**
Почесний президент Його Ексекуції мати політ граф Шептицький.
Товариство оперте на піднімості, а членам якої відноситься самим членам.
Ручить яже по трех літах неспорідність, а після піднімості обезпеченіна.
Премія по трех літах право використання, а також по трех літах удейное позичання на піднімості.
У всіх справах звертати ся на адресу:
ЛІВІВ, — вулиця Румунська ч. 10.
Години урядні: від 8. до 2.

Дуже важне!

Хто хоче бути учителем наукової сільської, тає замовляє собі сільської української підмінної

САМОУЧОК

уклада О. СОЛТИСА (3-е видання). Цна 1 К 40 сот. в початковій оплаті 1 К 50 сот. (10 штук 13 К 50 сот. 25 шт. 30 К 80 сот. якже оплачено). Висилка ся зажадає за

готівку. Замовлення і гроші прошу прислати на адресу:

А. ОКПІШ, Львів, вул. Кадетська ч. 4.

Увага! Сільської самоучок уможливі після випробування його способу використання! Вимагаю і для учителів піднімних початкових німецької мови, як також учеників випробувуючих ся до вступних іспитів.

70 18 39

21 ТОМІВ Української 21
творів літератури

від Котляревського до Руданського включно, в редакції

П. Юліана Р. міжчута, вкладом Товариства „Прогрес“

з Львова, в добром піарі, гарні друк, у позолоченій

оправі з витисками ілюстрацій К 22-30, в обсязі від

випусків К 42-43, в кількох

тому мають відмінну якість.

Послідовні томи коштують 1 в позолоченій обкладці

К 2-50. 2 в півзолото К 2-2. При замовленні всіх томів

марка оплачуємо порто самі а при замовленні пощеннях

тож мається додати 45 сот., як рекомендовано поштою

(або 72 сотини на фрагт, коли замовлення ся більше ч

діль тільки на фрагт).

Твори обійтимуть слідуючих письменників і поетів:

Киціка 1, І. Котляревського, П. Артемівського Гулака,

Е. Гребінки (сторін 538; другий вклад).

2, 1. З. Григорія Кітка - Основиця в 2 томах

(сторін: 544, 552; другий вклад).

4, М. Шашкевича, І. Головацького (сторін: 456;

другий вклад).

6, А. Могильницького (сторін 456).

7, 1. Г. Тараса Шевченка в 2 томах (сторін:

552, 544; третій вклад).

9, 10, 11, 12, 13, 14, П. Кульчиця в 6 томах (сторін:

504, 560, 576, 528, 560, 700).

15, 16, 17, 1. Воробєєва в 2 томах (ст. 420, 420).

17, Л. Глобова, К. Климкевича, Вол. Шашкевича (сторін 580).

18, Ол. Стороженка (сторін 592).

19, 20, 21, 21. Ст. Руданського в 3 томах (сторін:

456, 456, 480).

Висиламо лише за попереднім відомленням

Рядко ж сплатити ся в замовленнях, тому що деякі томи на вичерпані а новий вклад не скоро буде можна пробрати.

Замовлення і гроші слати на адресу:

Канцелярія Товариства „Прогрес“, — Львів.

Ринок ч. 18. V.B 7-?

ТОВАРИСТВО
ВЗАЇМНОГО КРЕДИТУ

ДІСТЕР

у ЛЬВОВІ

ул. Руська ч. 20.

Телеф. 788.

Встановлено при Товаристві взаємних обезпечені „ДІСТЕР“ в р. 1895 на підставі закону о створенні кредиторів в р. 1873.

Одніальність членів обезпечена до членів висоти уделу.

Цілю Товариства в удейованих кредиторів своїм різникам обезпечені в „Дістері“ від більше літ.

Відсотки від вкладок 4 иро.

без потрічення рентового податку.

В КЛАДКИ

приймає вкладачів Каса Товариства в р. 1895 на підставі закону від 8. до 2. в членів.

Кошто в Почтовій Шкадці 35.00.

Жирне кошто в Астро-Угорській

Банку.

Шкадничий вкладчик 4,725.00

Власний макет . 649.80

Удейний позичка . 4,850.00

Капітальній Товариству відповідь засудник.

1.5

Відповідь за редакцію А. ВАСИЛЬ ПАНІНКО.

З друкарні „Діла“ Львів, Ринок ч. 10.